

Tárgytematika / Course Description

Szerves és biokémia

MENABKE6127

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dongóné dr. Barkóczy Margit

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy keretében a növényi-, állati termékeket felépítő alapvető szerves vegyületek, illetve a lejátszódó biokémiai folyamatok bemutatására kerül sor. A biokémiai folyamatok során lejátszódó kémiai reakciók értelmezése, mechanizmusa kerül bemutatásra. A megértéshez szükséges az alkánok, alkének, alkoholok, zsírok, olajok, cukrok, fehérjék, heterociklusos vegyületek, nukleinsavak ismerete. A szerves és a biokémiai folyamatok ismeretében magyarázható a növényvédelmi kémia ismeretanyaga, a növényvédőszer gátlási mechanizmusai

---

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témakörei(15 héttel számolva)

1. Szerves vegyületek felosztása, telített, telítetlen szénhidrogének
2. Halogénezett alifás szénhidrogének, alkoholok
3. Oxo vegyületek, optikai izoméria, éterek, alifás karbonsavak
4. Szénhidrátok, mono- di- és poliszacharidok
5. Észterek, peptidok, aminosavak, fehérjék
6. Gyűrűs vegyületek, fenolok, aromas nitrogyegetek, - aminok, - oxovegyületek, - savak
7. Heterociklusos vegyületek, izorpérvázaz vegyületek, szteránvázaz vegyületek, alkaloidák
8. Enzimek szerepe, jelentősége, elnevezése
9. Enzimgátlások és megnyilvánulási formáik. Csak fehérjéből álló enzimek működése
10. Fontosabb energiatároló vegyületek bemutatása, szerepük
11. A növények fotoszintézise
12. Anyagsere folyamatok és szabályozások
13. Szénhidrátok szerepe, felépítő és lebontó folyamataik
14. Lipidek szerepe. Fehérjék felépítése, lebontása
15. Növényvédelmi kémiai alapfogalmak

A gyakorlati (laboratóriumi) foglalkozások (mérések) témakörei:

1. Munka-, tűz- és balesetvédelem. Laboratóriumi eszközök ismertetése
2. Aldehidek kimutatása
3. Pigmentek elválasztása vékonyréteg-kromatográfiával
4. Alkoholos erjesztés vizsgálata
5. Élelmiszerek toxikus elemek toxikus elemtartalmának meghatározása
6. Enzimgátlások vizsgálata
7. Fehérjék kimutatása
8. C-vitamin tartalom meghatározása
9. A cukor polarimetriás meghatározása
10. A keményítő enzimikus hidrolízise
11. Amiláz enzim aktivitásának vizsgálata

12. Olajok jódbrom számának meghatározása
13. Lecitin kimutatása tojásból
14. Növényvédő szerek stabilitásának vizsgálata
15. Fungicid hatású készítmények meghatározása élelmiszerből

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tantárgyfelvétel előkövetelménye: általános- és szervetlen kémia

A hallgatók egyéni munkával megoldandó feladatainak száma, típusa:

15 feladat, laboratóriumi jegyzőkönyvek készítése

Az osztályzat és az aláírás kialakításának módja:

Aláírás: részvétel a foglalkozásokon, és 15 érvényes jegyzőkönyv elkészítése

Osztályzat: Szóbeli vizsga, tételhúzás, legalább 50 % teljesítmény

---

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező és ajánlott irodalom jegyzéke (max. 5 db):

1. Nosticzius Árpád (1980): Szerves kémia. Mosonmagyaróvár. Kari Jegyzet
2. Nosticzius Árpád (1999): Biokémia. Mosonmagyaróvár. Kari jegyzet
3. Bálint Miklós (1987): Biokémiai gyakorlatok. ELTE
4. Kovács Kálmán-Halmos László (1972): A szerves kémia alapjai. Budapest, Tankönyvkiadó.
5. Boros László – Sajgó Mihály (1993): A biokémia alapjai. Mezőgazda Kiadó. Budapest